

Bumbuatsóknin móti lögtingshúsinum í 1945

Hans Andrias Sølvará, Fróðskaparsetur Føroya

Sørvágs bókasavn 21. februar 2023

Innihald

- Hvat hendi við løgtingið 18. september 1945?
- Hypotesur
- Hvørjar keldur hava vit?
- Hvussu ber til at brúka keldurnar?
- Hvat siga samtíðarkeldurnar í mun til hypotesurnar?
- Niðurstøða

TINGAKRO

FØROYA SJÁLVTÝRIS

Nr. 39.

Mikudagin 19. septbr. 1945

BUMBA LØGD

UNDIR LØGTINGSHÚSIÐ EIN BEISTAGERÐ

Stóruskaði, nógvir rútir brotnir.

Bresturin hoyrdist kl. 1 týsnáttina.

Tað ljóðaði sum ein hvellur minubrestur; so ell Havnin vakn-
aði úr svevni, tá ein bumba brast undir útneyðingsborninum av ting-
húsinum í gjáranáttina.

Bumban sló hel inn gegnum gáttina og hevur læst ting-

Petersen, og so

So sigur ma-
tryggingin aftan-
pundini, skulu gr-
av sær. Við
tryggingin aftanf-
i resiku. Ivi at
men Lvar er so

*Tú, hon er just
mi' hjá Sjersku
roknað i kronur o
skiftið.*

Sseiðis vil ta
sum fara út á v

Áh, teir per-
Petersen fær út av
amtmaðurin hevu
oyingum: 10—11

Sjálvar misti
millión av teir

Hans Andrias Sølvará

BUMBUATSÓKNIN

móti lögtingshúsinum í 1945

Hypotesur

Hvat ætlaði bumbumaðurin:

- 1) at skaða lögtingshúsið?
- 2) at mótmæla samtyktum lögtingsins?
- 3) at læsta onkran inni í lögtingshúsinum?

Hvørjar keldur hava vit

Samtíðarbløð - kend

FØROYA AMTS BOKASAVN
TÓRSHAVN

TINGAKROSSUR

FØROYA SJÁLVTÝRISBLAÐ

Nr. 39.

Mikudagin 19. septbr. 1945

45. árg.

BUMBA

LØGD

UNDIR LØGTINGSHÚSIÐ EIN BEISTAGERÐ

Petersen, og so má tað vera rætt.

So sigur maðurin eisini, at tryggingin aftanfyrir sedilgerðina, pundini, skulu geva nógva rentu av sær. Við øðrum orðum: tryggingin aftanfyrir pundini skal út í resiko fyrir at vinna pening — men hvar er so tryggingin?

Fú, hon er júst har, sum pundini hjá Sjóvinnubankanum umroknað í krónur vóru aftaná kursskiftið.

har? Tað var frukt, mest appelsinir og citrónir, nógva meira enn vit føroyingar kundu eta. Danir ótu meginpartin av tí.

Hatta dømi vísir best, hvussu neyðugt eitt samarbeiði í handilsskapi er.

Men Th. Petersen, sum tann bluffarin hann er, sipar hetta út sum eitt dømi um, hvussu danir vilja ræna alt frá okkum.

Kennir Th. Petersen, hvintýrið

Samtíðarkeldur – higartil ókendar

Bombardmentet
mod
Hægtingshuset 18/9-1940

Politimesteren

Jona Hendriksen, der bor hos sin Bedstemoder Angelika Hendriksen forklarer, at da de hørte Eksplosionen løb Cpt. op mod Tinghuset for at træffe sin Fader J. P. Hendriksen, der er Lagtingsmand. Mellem "Centrum" og "Tubbak" stod en Mand, som hun spurgte, hvad det var som eksploderede, hvortil han svarede, det ved jeg ikke. Hun kendte ikke Manden, han var lille og spinkel, iført mørk Jakkesæt og en stribet Trøje.

Da hun kom op mod Apoteket, saa hun Oskar Hermansen sammen med 3 eller 4 andre Mænd som hun ikke kendte.

Hun saa ikke noget Lys i Lagtingshuset og gik derefter til sin Fader, der bor úti á Reyni, men da Døren var lukket bankede hun paa og hendes Fader kom da i Døren og talte med hende og fortalte at det muligvis var en Mine, der var eksploderet, hvorefter hun gik hjem til sin Bedstemoder.

Da hun kom forbi Sjóvinnubankin saa hun 5 eller 6 Mand, som hun ikke kendte nede paa Kongebroen udenfor Niels Arge.

Samtíðarmyndir - kendar

Hvat ætlaði bumbumaðurin
1) at skaða lögtingshúsið

2) at mótmæla samtyktum lögtingsins

Krónustríðið viðgjört í lögtinginum í august 1945

Fólkaflokkurinn mótmælti og rýmdi úr lögtinginum 13. august (12 av 25 tingmonnum)

Onkur ætlaðu fyrst í september at burturflyta ein javnaðartingmann fyrri at sambands- og javnaðarflokkurinn skuldu missa meirilutan í lögtinginum

Krónumálið samtykt 7. september 1945

Lögtingið fór heim 15. september 1945

Lögtingsval útskrivað 17. september 1945 (at vera 8. november 1945)

Bumban brestur við lögtingið 18. september 1945

3) at skaða onkran inni í lögtinginum

Niðurstøða

- Samtíðarskjøluni avdúka ikki tann ella tey seku
- Mest sannlíkt var talan um ein einstakling – ikki ein bólk
- Møguliga skal bumbumaðurin finnast millum víðgongd loysingarfólk
- Samtíðarkeldurnar benda ikki á, at hann ætlaði at skaða nakran inni í lögtinginum
- Samanhangurin er helst krónustríðið

FRÓÐSKAPARSETUR
FØROYA